

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 19 lipca 1913 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja **wypłacać nie będzie.**

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. **Telefonu № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop. nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 60 kop., reklamy po 20 k., zwycz. 12 k. za wiersz lub jego miejsce w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierz: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha **WYŁĄCZNE PRAWO** przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ko

Gimnazjum męskie B. BRAUNA.

z wszystkimi prawami gimnazjów rządowych

Kancelarja, Targowy Rynek № 4, otwarta codziennie od 11 do 1 popołudniu

The-Bio-Expres **DZIŚ**
 Łeński kinematograf w ogrodzie „ZIELONA ŁÓDŹ”
 ZIELONA 2. **Sensacyjny program!**

Stowarzyszenie Pomocy niezamożnym uczniom przy gimnazjum
 Imienia **M. A. Wiłanowskiego**
 ze wszystkimi prawami gimnazjów rządowych w Łodzi, **Placowa 13.**
 Zawiadamia, że próby do klasy przygotowawczej oraz do wszystkich przyjmowane są do dnia 14 sierpnia r. b. we wtorek od 11-1-ej w poł.
 Nowostępujący uczniowie wyznań chrześcijańskich wnoszą opłatę wyznaczoną dla uczniów II-go Łódzkiego Gimnazjum Miejskiego. r1128-10

!!! UWAGA !!!
 DLA ŁÓDZIAN, przybywających do Warszawy, poleca się **Bar „Waldschleschen“**
 Prowadzony przez p. W. Kramarzowskiego, byłego właściciela „Grand Caffé” w Łodzi.
 Róg Marszałkowskiej 130 i Montuskiej 12.

Co radykalnie niszczy piegł, przyszcze i usuwa opaleniznę?
Krem Macedoński „Motor“.
Czego używać należy do utrzymania skóry w ciągłej delikatności i świeżości?
Kremu Macedońskiego „Motor“
Czemu przypisać należy odporność cery na wszelkie wpływy atmosferyczne?
Kremowi Macedońskiemu „Motor“
O czym wiedzieć należy? Ze jedynie pewnym a nieszkodliwym jest **Krem Macedoński „Motor“**. Zadać wszędzie! Cena 75 kop. i 1. 25 kop.

Dr. med. Leyberg
 choroby weneryczne i skórne **powrócił.**

Dzisiejszy numer składa się z 8 kolumn.

KALENDARZYK.
 —o—
 Sobota, 19 lipca 1913 r.
 Dziś: Wincentego à Paulo W.
 Jutro: Czesława W.

Parjasi bezbronni.
 Na sumieniu społeczeństwa leży stary grzech: to — położenie bezbronne służby domowej, graniczące z bezprawiem kompletnym. Służba domowa całkowicie jest zależną od dobrej woli i samowoli swoich chlebodawców. Położenie służących pod względem prawnym jest wyjątkowe, wprost urągające najelementarniejszym wymaganiom poszanowania godności ludzkiej.
 Jest to — sprawa życiowa i w dodatku sprawa pierwszorzędnej wa-

gi socjalnej, ponieważ dotyczy losu rzeszy miljonowej pracowników, znajdujących w najgorszych warunkach w porównaniu ze wszystkimi innymi kategorjami ludu pracującego. I to bezwarunkowo, jeżeli nie pod względem materialnym, to pod moralnym. I wszystko to ogólnie wiadomo, i na oczach u wszystkich, i z tem wszystkiem godzą się, przywykli, ponieważ takie położenie trwa bez jakichkolwiek zmian już oddawna.

I ileż to już razy o tem mówiono, pisano i rozprawiano. Ongi, nawet częściej, poważniej, wszechstronniej niż w czasie obecnym. Może się towydaje dziwnem, ale to prawda. Być może, działo się to dlatego, że kwestja służby domowej, była jednym z niewielu tematów, dostępnych roztrząsaniu podczas starych dobrych czasów.

Autorowie artykułów, poświęconych tej sprawie, wielokrotnie przytaczali przykłady pouczające, z praktyki zachodnio-europejskiej, gdzie, położenie bezprawne służących, należy już do historii, gdzie jej prawa i obowiązki reguluje narówni z innymi rodzajami pracy, ogólna ustawa przemysłowa.

Nie brakowało u nas i innego rodzaju rozpraw na temat o konieczności „poskromienia” służących, o ich samowoli, zdemoralizowaniu i o braku poszanowania swoich obowiązków.

Kwestja pałaca o służbie, — to stara kwestja, lecz całe nieszczęście polega na tem, że dotąd jest tylko kwestja, i tylko omówiona. A tymczasem kwestja ta zwróciła na siebie uwagę nawet twórczości administracji.

W Cesarstwie, był to w swoim czasie ulubiony temat, za pomocą którego wprawiali się plóra administratorów. Kiedyś nabrał rozgłosu projekt „kontroli służby prywatnej”, który proponował oddanie służby domowej pod nadzór policji, a nawet wydałaby nagrody zasługującym, a nieposłusznym i nieporządnym karała by, wysyłała itd. Projekt, który zamieniał służbę prywatną w rzemiosło, związane z ograniczeniem praw cywilnych i pozbawieniem opieki praw ogólnych, nie mógł być urze-

czywistniony; lecz nie doszły do skutku i innego rodzaju projekty.

Pozostają nadal przestarzałe ustawy o najmie osobistym, zupełnie nie odpowiadające potrzebom i ustrojowi życia dzisiejszego i zupełnie nie ochraniające interesów służby domowej.

Obecnie nastąpiło nieoczekiwane poruszenie sprawy służących.

Do rady ministrów, — jak komunikują dzienniki rosyjskie, — minister sprawiedliwości wniósł przepisy, jako uzupełnienie do tomu V kodeksu cywilnego o najmie służby domowej.

Jak wiadomo, projekt kodeksu cywilnego przeznaczony jest do wniesienia do Dumy państwowej. Z tego wynika, że rząd chce w drodze prawodawczej sprawę tę rozstrzygnąć. To nowy krok.

Nie od rzeczy będzie przypomnieć, że do Dumy już należy inicjatywa w tym kierunku, — inicjatywa bezowocna, która spaliła na panewce. Projekt odnośny wniosło jedno ze stronnictw prawicowych, więc posiadał piętno specjalne. Inicjatorowie mieli zamiar za pomocą swego projektu prawodawczego „poskromić służbę”.

Proponowane zmiany miały wyrażną tego rodzaju tendencję. Inicjatywa spotkała się z uznaniem komisji robotniczej w trzeciej Dumie, której przewodniczącym był znany bar. Tyzenhausen; lecz na szczęście nie ujrzał projekt światła dziennego.

Obecnie inicjatywa należy do ministerjum sprawiedliwości, które wypracowało projekt przepisów, mających na celu uregulowanie położenia osób będących na służbie prywatnej.

Ale dziwna rzecz rzuca się odrazu w oczy: jest to uderzające podobieństwo między tymi dwoma projektami. Prawicowi posłowie trzeciej Dumy wysuwali na pierwszy plan prawa chlebodawców i obowiązki służby; to samo spotyka się w projekcie ministerjalnym. W projekcie prawicowców obrona praw służby zasadzała się na platonicznych i moralnych sentencjach, ale nie na zasadach prawa, to samo się spotyka w przepisach ministerjalnych.

Prawicowcy zwracali się do chlebobodawców, by zaopiekowali się stroną moralną służących; prawicowcy uważali za możliwe wypędzenie służącego na ulicę, gdy obrazi „panią”, a w projekcie ministerjalnym nawet zło obchodzenie się ze zwierzętami oddanymi pod opiekę służby jest wystarczającą przyczyną do natychmiastowego zerwania umowy najmu.

Jednym słowem poprzednia inicjatywa najwidoczniej okazała wielki wpływ na przepisy ministerjalne. Obydwa projekty są niesłychanie podobne jeden do drugiego, kładą nacisk na jedno i to samo, a przemilczają rzeczy jednakowe.

Obydwa projekty zwracają się tylko do uczuć szlachetnych chlebobodawców. Ale w razie choroby, starości i kalectwa, losy służby domowej nie są zabezpieczone. Służba domowa, jak dawniej i obecnie może być wydalana zależnie od kaprysu chlebobodawcy.

O odpoczynku normalnym i t. d. projekt nawet nie wspomina.

Włec projektowane przepisy ani na jotę nie polepszają bytu rzeszy milionowej służących.

Z. R.—*tes.*

Rewolucja w Chinach.

Niemieckie Tow. kablowe w Pekinie i biuro Reuthera w Londynie, posiadające liczne filje w Chinach, donoszą o licznych szczegółach wzrastającego ruchu rewolucyjnego w Chinach.

Z doniesień tych wynika, że zamieszki powstały z powodu obaw, że Rosja chce objąć protekcję nad Chinami północnymi, t. j. Mongolją, Japonją zaś chce zawiązać Chinami południowymi. Obiegają w tej sprawie najróżniejsze pogłoski że Rosja i Japonja działają wspólnie i w zupełnym porozumieniu. Rząd chiński posadza nawet Anglię o współdziałanie, przekonaniu, że Anglija chce zająć chińską prowincję Kwantung, położoną nad granicą wielkiej kolonii angielskiej Hongkong.

Ile w tem wszystkim prawdy, nie wiadomo, pewnym jednak jest że w Chinach powstaje ogólne niezufanie do cudzoziemców i z obawy o utratę niepodległości panuje niezadowolone z rządów Juanszika, któremu przypisuje się winę za to, że nie umie ratować Chin od grożącego im niebezpieczeństwa. Liczne miasta i prowincje chińskie z tego powodu ogłaszają swoją niepodległość i niezależność od republiki chińskiej.

Oczywiście krok to z ich strony bardzo nierozsądny, bo powiększa zamieszanie, osłabia Chiny a mocarstwom sąsiadnym daje powód do wkroczenia. Odbyły się już nawet pierwsze większe bitwy, gdyż rząd centralny broniąc swej powagi, wysłał wojsko do zagrożonych okolic.

Głównym siedliskiem powstania jest okolica na południowym brzegu rzeki Hawaj. Toczy się tam pod miastem Kinkiang już od dwóch dni wielka bitwa. Fort Kianging zajęty został przez rewolucjonistów. W wielu okolicach Chin północnych przerywany został ruch kolejowy, gdyż powstańcy wyłamali szyny kolejowe.

A. P.

Zamieszanie na Bałkanach.

Położenie na Bałkanach jest tak zamieszane, że dyplomaci wobec trudnego zadania pogodzenia przeciwników zdają się tracić głowy; nikt, nawet najlepiej poinformowane rządy nie wiedzą już, jaki sprawa weźmie obrót.

Mocarstwa są przeciw przekroczeniu granicy Enos-Midia przez armię turecką, lecz nie mają siły zakazać tego Turcji, są przeciw dalszemu pochodowi wojsk rumuńskich na Sofję, ale lękają wystąpić przeciw Rumunji, aby konfliktu bardziej jeszcze nie zaostrzyć; chciałyby pogodzić Bułgarię z Grecją i Serbią, ale na podane przez nie warunki żadna z stron zgodzić się nie chce.

Położenie Bułgarii tymczasem staje się coraz rozpaczliwszem. Wojska rumuńskie podeszły już blisko pod Sofję. Turcy grożą odebraniem Adrianopola, Serbowie i Grecy posuwają się ku granicom bułgarskim. Bułgaria utraciła wszystko. Król Ferdynand usiłuje pozbyć się choć jednego przeciwnika. Telegraficznie zapytał króla rumuńskiego o warunki pokolew.

W wiedeńskich kołach dyplomatycznych zaś zapewnają, mocarstwa zagroziły Turcji bardzo ostro, zakazując jej przekroczenia granicy Enos-Midia. Czy to w obecnej chwili poskutkuje?

W Rumunji objawia się wielka niechęć do Rosji, gdyż Rosja przestrasza Rumunję, że pochód na Sofję może być nieobliczalny w skutki. Rumunja jednak za każdą cenę pragnie ograbić osłabioną Bułgarię. Zajął już wielki port bułgarski Warnę i wszystkie urzędy obsadziło rumunami. Jak się to tylko zakończy?

B.B.P.

Czas odnowić prenumeratę.

Szczególniej Kalisz, dla którego przeniesienie rządu gubernjalnego do Łodzi byłoby już jeśli nie zagładą, to niepowetowaną klęską, nie zasympia gruszek w popiele i krząta się, by zniweczyć zamysły części przemysłowców łódzkich i nie dopuścić do zepchnięcia Kalisza do rządu miasteczek powiatowych.

Mieszkańcom grodu z nad Prosną dziwić się nie można. Na samą wieść o możliwości przeniesienia gubernji do Łodzi zapanował tam popłoch, zahamowanie w przemyśle, zwłaszcza koronkarskim, oraz zupełny zastój budowlany. Zupełnie bowiem naturalne, że z chwilą pozbycia Kalisza godności miasta gubernjalnego, do minimum obniży się wartość nieruchomości i miasto, dziś ruchliwe i handlowe popadnie w śpiączkę prowincjonalną. Nie pozostanie mu nie innego, jak tylko bliżki kontakt z sąsiednią granicą.

Toteż kaliszanie troszczą się o swoją przyszłość i w tym celu zawiązali specjalny komitet obywatelski pod przewodnictwem mecenasa Zawadzkiego, który zajmie się zebraaniem rzeczowych argumentów, mających udowodnić bezpodstawność projektu przeniesienia gubernji do Łodzi.

Odpowiedni memoriał w tej sprawie ma być przedstawiony władzom

Odporność armji austriackiej.

Specjalista w sprawach wojskowych, p. Brutus, zamieścił w gazecie „Wiecz. Wremia” artykuł, o stopniu odporności różnych armji europejskich, a głównie Austrii.

Z przytoczonych przez p. Brutusa, danych historycznych o rezultatach różnych bitew okazuje się, że współczynnik odporności armji rosyjskiej wynosi 80 proc., t. j. że dana jednostka bojowa może walczyć dopóki nie straci 80 proc. ludzi.

W armji pruskiej współczynnik odporności wynosił 28 proc., w armji francuskiej 26 i pół proc.

Co się tyczy Austrii, to współczynnik ten w wieku XVIII (od roku 1741 do 1760) wynosił średnio 12 proc. W 1000 lat później austriacy nie byli już w stanie odnieść ani jednego zwycięstwa nad prusakami, gdyż współczynnik odporności ich armji wynosił średnio 12 i pół procentu.

Wobec tego p. Brutus sądzi, że armję austriacką można pokonać nawet mniejszymi od niej siłami.

Położenie na teatrze wojny.

(Kor. wł. „N. K. Ł.”)

Wiedeń, 17 lipca.

Wypadki na teatrze wojny w dniu 16-y lipca przedstawiały się w sposób następujący:

Sytuacja wojsk bułgarskich z każdym dniem, a nawet z każdą godziną staje się coraz gorszą.

Zdawało się do niedawna, że Bułgaria będzie mogła po kilku dniach wypoczynku podjąć z powrotem akcję wojenną przeciwko Serbji i Grecji i spróbować, czy się jej nie uda odwrócić szczęścia na stronę.

Tymczasem teraz po przejściu głównej armji rumuńskiej przez Dunaj pod Carabią tego rodzaju ewentualność jest zupełnie wykluczona. Armja północna bułgarska, która mogła opracować na linii Nisz-Piot i następnie zagrozić od boku głównej armji serbskiej w Macedonji, musiała się cofnąć ku Sorji, ponieważ tej ostatniej zagraża niebezpieczeństwo znalezienia się oko w oko z przeważającymi siłami rumuńskimi. Nadto od południa zagraża Bułgarii nowy nieprzyjaciel, a mianowicie armja turecka.

Dziennik „Zeit” wtrąca uwagę, że obecne położenie Bułgarii przypomina położenie armji francuskiej w Niemczech w 1813 roku. Jak teraz Bułgaria, tak wówczas Napoleon z

wszystkich stron był otoczony armjami nieprzyjacielskimi.

Położenie Napoleona przecież było nawet lepszym i pomyślniejszym aniżeli obecne położenie armji bułgarskiej. Napoleon pobił połączoną armję pruską i rosyjską pod Lützen i Batzen, poczem przyszło do zawieszenia broni. Dopiero po upływie zawieszenia broni Austria przytoczyła się do przeciwników Francji.

Bułgaria przecież już teraz została pobita przez serbów i greków bez Rumunji to znaczy, zanim Rumunja wystąpiła na plac boju. Nadto przewaga liczebna sprzymierzeńców w 1813 roku nad Napoleonem nie była tak wielką, jak teraz przewaga wrogów Bułgarii.

Armja bułgarska, która wynosi 280 tysięcy ludzi, ma przeciwko sobie 80 tysięcy greków, 200 tysięcy serbów, 300 tysięcy rumunów i — w danym razie — 180 tysięcy Turków, czyli razem 780 tysięcy żołnierzy. A więc przeciwnicy bułgarów są prawie trzy razy tak silni, jak wojska bułgarskie.

Nawet bez Turków przeciwnicy Bułgarii wystawiliby w porę dwa razy tyle wojska, co Bułgaria.

W chwili obecnej wojska serbskie wykonują ruch oskrzydlaający środkową armję bułgarską. Grecy od południa ścigają bardzo zaciekle armję generała Iwanowa. Najbardziej jednak niepomyślnym dla Bułgarii jest marsz bezpośredni armji rumuńskiej na Sofję, ponieważ pojawienie się tej armji zupełnie świeżej i liczebnie silnej pozbawia bułgarów jakiegokolwiek nadziei zwycięstwa.

N.

Statystyka ludności.

Według najświeższych danych urzędowych ludność państwa rosyjskiego przekroczyła już 171 milionów, a więc od chwili spisu ludności w r. 1897 wzrosła o 42 milj. W ten sposób ludność państwa rosyjskiego przewyższa o 16 milionów ludność Niemiec, Austro-Węgier i Francji razem wziętych. W miastach przeważa ludność męska (o 400,000), w wsiach kobieca (o 600,000); wyjątek stanowią tylko miasta fińskie i Warszawa, gdzie kobiet więcej jest niż mężczyzn.

Według statystyki urzędowej rosjanie stanowią 65 proc. ludności państwa, turcy i tatarzy 10,6 proc., polacy 8,2 proc., fińlandczycy 4,6 proc., żydzi 3,9 proc., litwini 2,4 proc., niemcy 1,8 proc., i t. d.

Pomimo postępów, jakie zrobił w ostatnich latach przemysł, w państwie rosyjskiem na 1000 mieszkańców jest 771 włościan, a tylko 107 mieszczan; do stanu szlacheckiego

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Kalisz czy Łódź. — Jubileusz prezydenta. — Nieco o wewnętrznych politykach.

Istnieją sprawy, które w prasie poruszać, należy jaknajczęściej, niezapominając o nich i dążąc do urzeczywistnienia poruszonych projektów.

Jednym z tych ostatnich, a bodaj najważniejszym dla Łodzi, stanowiącym o jej rozwoju przyszłym nie tylko pod względem ekonomicznym lecz hygienicznym jest bezpośrednie przeniesienie jednego z sąsiednich rządów gubernjalnych do Łodzi, lub ustanowienie oddzielnej gubernji łódzkiej.

Na temat ten przed kilku miesiącami pisało się u nas bardzo wiele i omawiało wszystkie pro i contra powstałego projektu, blizkie urzeczywistnienie którego zdawało się mieć zapewnione pomyślnie rozstrzygnięcie.

Był to jednak, jak się zdaje, słomiany ogień, który wkrótce zamienił się w garść popiołu.

Inaczej na tę sprawę zapatrują się zainteresowane sąsiednie miasta gubernjalne.

ministerjalnym na specjalnej zasadzie, zwoływanej w jesieni roku bieżącego.

Co my na to? Cóż na to mówi instytucja społeczna i kulturalna?

A no nie — wyjechalibyśmy za granicę na wyuczasy letnie, lub bodaj na podmiejskie letniska na młode kurczaki, szparagi, lub poziomki ze śmietaną...

Jakoż to będzie — a w rzeczywistości niema komu o tem pomyśleć, począwszy od „głowy” naszego miasta.

A propos — „głowa” naszego miasta pan prezydent Pięnkowski obchodzi w tym roku jubileusz (już to teraz nadszedł taki uroczysty okres jubileuszowy). Nie wątpię, że obywatele łódzcy w odpowiedni sposób potrafią uczcić zasługi pana prezydenta dla Łodzi. I my ze swej strony nie chcemy zostać w tyle i w miarę możliwości pragniemy dorzucić cegiełkę do pomnika sławnej służby wieloletniego zarządcy naszego miasta.

W tym celu, nie szczędząc trudów i zabiegów, począłem zbierać skrupulatnie wszelkie dane biograficzne dotyczące się jubilatą, które po opracowaniu w odpowiednim czasie ogłoszę w Kurjerze.

Może pan prezydent oceni moje dobre chęci i może będzie przychylniejszym dla przedstawicieli miejscowej prasy, zmuszonej do tej pory

z trudem zdobywał wiadomości o „wewnętrznej polityce” magistratu.

Ze „wewnętrzna polityka” istnieje nie tylko w tak poważnych instytucjach, jaką jest magistrat, dowodzi list, który otrzymałem w tej chwili i którym do głębi oburzony zostałem.

Autor, który weale nie ukrywa nazwiska, smutne rzeczy opowiada o stosunkach panujących w jednym z większych szpitali łódzkich, w którym wprost grubiańsko traktują chorych.

Pewien chory, czekając napróżno na opatrunek czy też lekarstwo, w godzinę po terminie zwrócił się do lekarzy z prośbą o uwzględnienie jego żądania.

Lecz, nawet kilkakrotne prośby chorego nie odniosły najmniejszego skutku, w końcu zaś „zdenerwowana” lekarka wykrzyknęła:

— Niech się nie śpieszy, nie pęknie, a jak pęknie, to też nie wielka szkoda.

Najdziwniejszem atoli w całej tej aferze, iż lekarz naczelny, dowiedziawszy się o opisanem zajściu, umorzył całą sprawę, jakby nigdy nie było.

Jak należy nazwać tego rodzaju traktowanie chorych i to przez osobę z wyższym wykształceniem, jakie posiada owa lekarka, pozostawiam sądowni ogółu...

Yan.

należ 15 osób z 1000 mieszkańców. Robotników fabrycznych jest 2068032.

Na 1,000 mieszkańców tylko 229 umie czytać i pisać.

Podatki wynoszą 16 rb. rocznie na osobę.

W roku 1911 za różne przestępstwa skazano 82,837 osób (najwięcej za kradzieże 24,140, najmniej za przestępstwa prasowe 147). Za przestępstwa polityczne skazano w roku tym 4,288 osoby.

Wiadomości ogólne.

○ **Sprawy lekarskie.** Minister oświaty zatwierdził przepisy o dopuszczaniu doktorów medycyny z uniwersytetów zagranicznych do egzaminów na uzyskanie tytułu lekarza w lekarskich komisjach egzaminacyjnych.

Prośby winny być podawane na imię prezesa komisji za pośrednictwem kuratora okręgu naukowego na miesiąc przed egzaminem. Do prośby należy dołączyć: oryginał dyplomu uniwersytetu zagranicznego, świadectwo o zdaniu egzaminu z nauk przyrodniczych, świadectwo dojrzałości, świadectwo ze sprawowania się i prawemysłowości politycznej, wydane przez policję; kobiety zameżne winne przedstawić akt ślubny, dwie fotografie i kwit z uiszczenia opłaty 20 rb. w kasie skarbowej.

○ **Systematyzowanie danych.** Rada zjazdów przedstawicieli przemysłu i handlu zajęta jest systematyzowaniem danych co do nieszczęśliwych wypadków wśród pracowników, celem przedstawienia ich w przyszłym tygodniu do centralnego komitetu ubezpieczenia robotników.

○ **Polioja fabryczna.** Nowy projekt reformy policji przewidyje coroczny wydatek rb. 364,000 do rozporządzenia ministerjum spraw wewnętrznych na utrzymanie policji w fabrykach.

Ilość policji dla każdej fabryki określić ma ministerjum spraw wewnętrznych, ono też ma normować wynagrodzenie policjantów.

○ **Budowa szkół.** Departament oświaty ludowej pracuje nad wyjaśnieniem sprawy budowy szkół przez miasta i ziemstwa z otrzymanych od ministerjum skarbu zasilków.

W razie zadawalniających wyników, miasta będą miały szeroką możliwość budowania szkół.

○ **Nieszczęśliwe wypadki wśród pracowników.** Rada zjazdów przedstawicieli przemysłu i handlu zajęta jest systematyzowaniem danych co do nieszczęśliwych wypadków wśród pracowników, celem przedstawienia ich w przyszłym tygodniu do centralnego komitetu ubezpieczenia robotników.

Ze świata.

□ **XII zjazd lekarzy i przyrodników.** Delegacja stała zjazdów lekarzy i przyrodników polskich zaprosiła na wiceprezesa wydziału gospodarczego zjazdu prof. dr. Stanisława Tołoczke.

Prof. dr. Antoni Jurasz, jako prezes, i prof. dr. Tołoczko, jako wiceprezes, przystąpią obecnie do utworzenia wydziału gospodarczego.

Zjazd odbędzie się we Lwowie za dwa lata, w r. 1916.

□ **Dla młodzieży.** Koło Medyków Wszechnicy lwowskiej, udziela podczas wakacji wszelkich informacji co do studjów na wydziale lekarskim Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie. Ustnie informować się można w lokalu T-wa, przy ul. Piekarskiej 52 (budynek chemii lekarskiej), codziennie od godz. 11-30 do 12-30 w poł. Odpowiedzi piśmienne wysyła się tylko po poprzednim przysłaniu znaczka pocztowego.

□ **Wynik w sprawie gazy.** Sąd najwyższy rozważał sprawę, wytoczoną w Krakowie przeciwko byłemu dyrektorowi teatru krakowskiego, Ludwikowi Solskiemu, przez artystę dramatycznego, Józefa Sosowskiego, o zapłacenie letniej gazy.

Sąd oddalił pretensje skarżącego, jako niesłuszne.

□ **Kradzież milionowa w Paryżu.** Wczoraj skradziony został w Paryżu naszyjnik z pereł, wartości 3,125,000 franków. Pereł te wysłano wczoraj rano z Paryża w opieczetowanej paczce do pewnego jublera w Londynie.

Jubiler otrzymał paczkę nienaruszoną, bo pieczęcie były nietknięte, zamiast naszyjnika jednak, znalazł w paczce tylko kawałki cukru.

Sledztwo wykazało, że cukier był fabrykatem francuskim, z czego wnioskują, że kradzież została dokonana w Paryżu.

□ **Samobójstwo całej rodziny.** W Heidelbergu otruła się gazem świetlanym rodzina kupca Gerusheimera, mianowicie 70-letni Major Gerusheimer, jego 62-letnia żona, 42-letnia córka i 52-letnia panna Jakób, siostra żony Gerusheimera. Gerusheimer był poważnym i mającym obywatelom. Przypuszczają, że rodzina popełniła samobójstwo z powodu nieuleczalnej choroby starego Gerusheimera.

Z Cesarstwa.

△ **W politechnice petersburskiej.** Dyrekcja politechniki petersburskiej otrzymała około 5,000 próśb o przyjęcie w poczet studentów. Uwzględnionych będzie 1,100 próśb. Zyski będą przyjęci w stosunku 3 proc.

△ **Gubernator nie chce prezentów.** Gubernator kurski Muratow, rozesłał do naczelników ziemskich cyrkularz, w którym prosi, aby przy objęciu przez gubernatora, ludność nie składała mu podarunków.

△ **Morfinizm na wsiaoh.** Korespondent „Rus. Słowa“ komunikuje, że w Rosji azjatyckiej, w obwodzie amurskim szerzy się w zaskazających rozmiarach morfizm. We wsi Tambowa, nie tylko mężczyźni, ale wiele kobiet morfinizuje się.

△ **Samobójstwo policjanta.** W Bachmucie zastrzelił się „isprawnik“ Nierownia, który służył jako opiekun domów publicznych. Przyczyna samobójstwa — dymisja.

△ **Samobójstwo w lupanarze.** W Petersburgu w lupanarze pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru uczeń szkoły handlowej Wiktor Szczekin, który pozostawił list do matki, prosząc ją, aby nikogo nie winiła o jego śmierć.

△ **Jak gubernator kurski pojmuje oświatę?** „Riecz“ donosi, że gubernator kurski Muratow w Grajworonie na audjencji przedstawicieli miasta wyraził prezydentowi żal, że miasto wydało na utworzenie gimnazjum sporo pieniędzy. „Na co im potrzebne jest gimnazjum, mówił Muratow, ojcowie pasą bydło, szyją buty, handlują, — mech dzieci przyuczają się do tych zajęć“.

Przełożonej gimnazjum żeńskiego gubernator oświadczył, że cieszy się, gdy gimnazystki wychodzą zamaż, nie ukończywszy szkoły. „Gdy zjawiają się po posadę bez ceremonji odsyłam je do diabła. Rzeczą kobiet jest miłość. Powinna rodzić dzieci i gotować obiady. Gimnazystki tylko niepotrzebnie marzeniami nabijają sobie głowy“.

Wiadomości krajowe.

+ **Zatwierdzenie konsula.** Obywatel francuski p. Gaston Veltin zatwierdzony został na stanowisku generalnego konsula francuskiego etatowego dla gubernji Królestwa Polskiego z miejscem zamieszkania w Warszawie.

+ **Potęga ciemnoty.** Na zebraniu gminnym w Łegu, (pow. włocławski), poruszoną była sprawa budowy nowej szkoły. Mimo przedstawień wójta i sekretarza gminy, ogół projekt założenia nowej uczelni odrzucił, twierdząc, że w gminie nie jest ona potrzebna. Ciekawą byłaby statystyka alfabetów tej gminy.

Kronika.

= (f) **Rozporządzenie policmajstra.** Policmajster naszego miasta zatwierdził i wznowił następujące przepisy z 29 kwietnia 1911 roku.

1) Ustępki powinny być często czyszczone i dezynfekowane; 2) ściany ustępów powinny być codziennie gruntownie dezynfekowane; 3) śmietniki i doły ustępów winny być codziennie wylwane smołą; 4) rynsztoki i kanały prowadzące przez chodniki winny być codziennie czyszczone i dezynfekowane, a tam gdzie pokryte są nie metalowymi płytami, a deskami, wewnętrzne ściany kanałów należy możliwie często wylewać smołą; 5) odpadki organiczne nie powinny się walać w piwnicach i komórkach; 6) schody, a zwłaszcza drewniane powinny być możliwie często czyszczone i myte; 7) w domach, gdzie urządzenia wodne i rezerwoary nie są w należytem porządku, należy je natychmiast uporządkować; 8) w otwartych zbiornikach woda winna być codziennie zmieniana; 9) ulice trotuari i rynsztoki winny być zlewane wodą i czyszczone. Procedura ta powinna być dokonywana trzy razy dziennie, rano, w południe i wieczorem. Rynsztoki winny być dwa razy tygodniowo gruntownie wylwane wapnem; 10) winien być wznowiony nadzór nad restauracjami, piwiarniami, cukierniami, kawiarniami, herbaciarniami i młeczarniami, fabrykami sody i handlami; 11) handel owocami i innymi produktami podlegającymi łatwo psuciu nie może być prowadzony na ulicach, tylko na miejskich i prywatnych rynkach; 12) brudne wozy do mięsa nie mogą być wpuszczone na dziedzińce rzeźni miejskiej; 13) postoje dorożkarskie na ulicach powinny być trzy razy dziennie silnie dezynfekowane.

— (f) **Osobiste.** Prezydent m. Łodzi Piętkowski wyjechał na urlop za granicę. Zastępuje go wiceprezydent Andrejew.

— (d) Starszym lekarzem szpitala Anny Marji został zatwierdzony przez gubernatora dr. Dunin-Wasowicz.

— (s) Przybył do Łodzi artysta malarz Maurycy Szczeciński, który dłuższy czas bawił ostatnio na studjach w Egipcie. Malarz ten tymi dniami urządził wystawę swych obrazów w Łodzi.

— (k) **Pierwsze zebranie robotnicze.** Wczoraj o godz. 4 po poł. w obecności policmajstra p. Gruzina, w sali jadalnej fabryki Geyera przy ul. Piotrkowskiej nr 219, zebrał się robotnicy tejże fabryki, strajkujący wskutek nieuwzględnienia ich żądań ekonomicznych przez administrację. Robotnicy wybrali z pośród siebie delegatów z przedzalni i wykończalni, w celu prowadzenia pertraktacji z administracją fabryczną w kwestji powrotu do pracy.

W dniu dzisiejszym zostaną wybrani pełnomocnicy z tkalni tejże fabryki.

— (k) **Z fabryki Szejblera.** Administracja fabryki wyrobów wełnianych akc. Tow. Scheiblera zwróciła się do szefa firmy, Karola Szejblera, bawiącego obecnie zagranicą, z zapytaniem, czy można poczynić robotnikom pewne ustępstwa wobec obecnego ruchu ekonomicznego wśród robotników.

— (f) **Z fabryk.** Powrócili do pracy robotnicy fabryki Hugo Wolfsohna przy ul. Miljonowej.

— (f) Według obliczeń urzędowych do dnia wczorajszego strajkował w Łodzi 56,965 robotników w 163 fabrykach.

— (k) W dniu wczorajszym porzucili pracę robotnicy następujących fabryk:

W wykończalni Franciszka Fiszera przy ul. Żelaznej 22—192 robotników.

W mechanicznej i ręcznej fabryce pantofli Cakumakiego przy ul. Zachodniej № 17, rzuciło pracę 11, pracuje nadal 7 ludzi.

12 robotników oddziału grempli w przedzalni wełny Hugona Wittitinga przy ul. Łąkowej № 5, żądając 30 proc. podwyżki.

W tej fabryce pracuje obecnie nadal 80 robotników.

Wczoraj o godz. 9 rano 60 robotników skracający i związający przedzalni wełny Gustawa Lehmana przy ul. Wólczniańskiej № 24.

11 robotników nocnej zmiany mechanicznej przedzalni Arona Czudnowskiego przy ul. Milsza № 53, żądając od 20 do 25 proc.

Robotnicy fabryki bawełnianej manufaktury braci Piotrowskich przy ulicy Milsza № 58, w liczbie 110.

— 50 robotników fabryki półwełnianych wyrobów Antoniego Kuka przy ul. Pustej № 12.

W mechanicznej tkalni Józefa Lorenca przy ul. Długiej.

— (d) W fabryce Franciszka Ramischa przy ul. Piotrkowskiej 140 robotnicy w liczbie 178.

W fabryce Szulca i Fuksa przy ul. Średniej w liczbie 97.

W przedzalni braci Zapp przy ul. Juljusza № 21 w liczbie 140.

Postawili żądania podwyższenia płacy:

W przedzalni Brusza i Hochwiens przy ul. Juljusza 9 i w przedzalni Hajmana i sp. przy ul. Wierzbowej.

— (k) W dniu wczorajszym doszło do porozumienia i przystąpiono do pracy w następujących fabrykach:

Bellera, przy ul. Widzewskiej № 92, — 105 robotników, uzyskawszy od 12 do 13 proc. podwyżki.

— W fabryce wyrobów wełnianych B. Frydmana i I. Weisberga, przy ul. Łąkowej № 1, — 29 robotników.

— W wykończalni fabryki Cytryna, przy ul. Brzezińskiej № 50, — 10 robotników, uzyskawszy podwyżkę 10 proc.

— W fabryce gumowych wstążek, Emila Eiserta, przy ul. Długiej № 47, 20 robotników tkackich przystąpiło do pracy po 2-tygodniowym bezrobociu. Z liczby 243 robotników skracający wstążkowych i robotników apretury, którzy zastrajkowali w dniu 7 lipca, oraz strajkujących od 8 lipca robotnic przy motowidlach, 222 robotników i 76 robotnic przystąpiło do pracy, z pozostałych 26 niektórych wydalono, inni jeszcze się nie stawili.

Tkacze, snowacze i trajberki, w liczbie 47, nie pracują z powodu porzucenia pracy przez szpularki i 9 robotników pomocniczych.

— (k) W przedzalni Allarta, Rousseau i S-ki, przy ul. Kątnej, wczoraj reszta robotników, w liczbie 1839, stanęła do pracy.

— (k) W fabryce Leonhardta, Woelkera i S-ki, przy ul. Leonharda № 1, część robotników, w liczbie 48, przystąpiła do pracy.

— (k) W przedzalni L. Weinreicha, przy ul. Widzewskiej № 155, 93 robotników.

— (k) W fabryce jedwabnych wstążek Dawida Rosenthala, przy ul. Piotrkowskiej № 183, 20 robotników.

— (k) W fabryce przedzalnianej Dessurmonta, Motte i S-ki, przy ul. Wólczniańskiej № 219, w oddziale mechanicznym—33 robotników.

— (k) W tkalni Godfryda Steigerta, przy ul. Nowo-Spacerowej № 58, 180 robotników, uzyskawszy 10 proc. podwyżki.

Robotnicy fabryki J. Zukera przy ul. Juljusza № 9 w liczbie 35.

= (s) **Z Tow. Krajoznawczo-go.** W niedzielę dnia 27 b. m. odbędzie się wycieczka do Łęczycy i Tumu.

Zapisy przyjmowane będą w lokalu Towarzystwa we wtorek i środę (22 i 23 sierpnia) od godziny 7 do 8 i pół wiecz. z opłatą od członków po 1 rb. 20 kop. i od osób przez nich wprowadzonych po 1 rb. 50 kop.

= (d) **Nowa parafia.** Administracja parafji św. Józefa poczyniła starania w celu utworzenia nowej parafji na Kozinach, które liczą około 120,000 mieszkańców.

— (f) **Z rynków.** Dowóz produktów spożywczych na rynki w dniu wczorajszym był bardzo ożywiony.

Ceny różnych produktów były następujące: ówierć kartofli 65 do 75 kop., mendel jaj 32 do 35 kop., masło 90 kop. do 1 rb. Kwarta śmietany 30 do 85 kop., kwarta mleka 7 kop., gęś 2 rb. 50 kop. do 2 rb. 75 kop., kaczka 1 rb. do 1 rb. 50 kop., perliczka 1 rb. do 1 rb. 50 kop., kura 1 rb. do 1 rb. 75 kop., kurczak 30 do 40 kop., szczupak żywy 40 kop. funt, martwy 20 do 25 kop., żywy

karp 35 kop. do 40 kop. funt. martwy 25 kop. i martwy karaś 20 do 25 k. za funt.

— (k) **Za utrzymanie w nieczystości.** Władze policyjne sporządziły protokół za brudy i śmiecie znajdujące się na rynku targowym Leonhardta.

Dzierżawców rynku, Jana Starowicza i Zelika Klajna pociągnięto do odpowiedzialności sądowej, oraz polecono im natychmiastowe oczyszczenie rynku.

Wypadki.

— (o) **Złodzieje i paserzy.** Agenci policji śledczej w tych dniach otrzymali wiadomość że znani złodzieje Roman Walencikiewicz i Stanisław Janicki dokonali kradzieży z mieszkania Lejzora Lejzerowicza przy ul. Zielonej nr. 34 i rzeczy skradzione sprzedali Marjannie Stawickiej, zamieszkałej przy ul. Nowo-Drewnowskiej nr. 4, Antoninie Michalak, zamieszkałej przy ul. Dębowej nr. 49, u których dokonano rewizji i rzeczy te u nich znaleziono.

Aresztowani Walencikiewicz i Janicki do winy się przyznali.

— (f) **Cmy nocne.** Cmy nocne zaczynają się u nas robić bezczelnie śmiało, mimo wszelkie pozorne ich ograniczenia. Dochodzi już do tego, że w biały dzień załatwiają swe osobiste porachunki na środku ulicy.

Dziś około godziny 9 rano na rogu ulic Piotrkowskiej i Zawadzkiej pokłóciły się dwie cmy nocne Apollonia Marjanowska i Zofia Zaleska. Ta ostatnia poczęła sioagać Marjanowskiej chustkę, ponieważ ta jakoby miała na sobie jej szlafrok. Doszło do bójk. Momentalnie zebrał się duży tłum. Dopiero policja uspokoiła zajście, zabierając obydwie prostytutki do 4 cyrkułu.

Stanowczo należałoby wzmocnić nadzór nad prostytutkami i wysiedlić je na krańce miasta, jak to już raz było.

— (o) **Amator zegara.** Agent policji śledczej, przechodząc ulicą Główną, około domu Nr. 4 zauważył znanego złodzieja Tomasza Szczepaniaka który niósł pod pachą jakiś tłomoczek. Podejrzewając, że w tłomoczku mogą być kradzione rzeczy, agent złodzieja zatrzymał. Przy osobistej rewizji złodzieja, okazało się, że w tłomoczku znajdował się duży marmurowy zegar.

Badany w wydziale śledczym Szczepaniak na razie tłomaczył się, że zegar ten kupił na rynku, lecz przyparty do muru, zeznał on, że łącznie z dwoma swymi „kolegami” popełnił kradzież różnych rzeczy z mieszkania Dory Fajmanowicz, przy ul. Główniej Nr. 9; zegar ten przypadł mu w podziale. Nazwisk wspólników wyprawy Szczepaniak ujawnić nie chce.

Odszukaniem ich zajęła się policja.

— (o) **Ujęcie kieszonkowca.** Wczoraj, około godziny 5 po południu, do stojącej na ul. Piotrkowskiej, przy przystanku tramwajowym, obok kościoła ewangelickiego, Feli Jakubowicz, podeszło kilku młodych ludzi, którzy skorzystawszy z tego, iż Jakubowicz miała wejść do tramwaju i w ręce miała kilka paczek, wyrwali jej z ręki torebkę, w której znajdowało się kilkanaście rubli, poczem rzucili się do ucieczki.

Na wszczęty przez Jakubowiczową alarm, puszczono się za rzeźmieszkami w pogoń i jednego z nich Leona Paruszewskiego zatrzymano. Pieniądze od niego odebrano.

— (f) **Z okna.** Wczoraj, w domu nr. 18 przy ul. Drewnowskiej, w mieszkaniu handlarza Słusmana na drugiem piętrze, 2-letni chłopiec, korzystając z chwili niedozoru, wskoczył na parapet okienny i straciwszy równowagę spadł na bruk, odnosząc bardzo poważne obrażenia całego ciała. W stanie groźnym karetka pogotowia ratunkowego odwiozła dziecko do szpitala Anny Marji.

— W domu przy ul. Mikołajewskiej nr. 79, wypadł z okna trzyletni syn robotnika Alfons Krzyżanowski. Chłopiec odniósł ciężkie obrażenia twarzy i głowy. Pogotowie ratunkowe odwiozło go do szpitala Anny Marji.

— (k) **Smierć przy pracy.** Wczoraj, w południe przy ul. Długiej nr. 17 spadł z dachu trzypiętrowego domu Feliks Tomaszewski 19

lat, zamieszkały przy ul. Cymmera nr. 19 zajęty przy naprawie dachu. Smierć wystąpiła momentalnie.

— (o) **Samobójca.** Wczoraj około godziny 9 wieczorem, w komórce na nieruchomości nr. 52 przy szosie Rokocińskiej, powiesił się Józef Drobik, 52 lat, nocny stróż.

Przyczyna rozpaczliwego kroku Drobika—nie wiadoma.

— (o) **Defraudacja.** Aron Szpilka, zamieszkały przy ul. Dzielnej nr. 49, zawiadomił policję, że subjekt jego Jankiel Sztrauch, dostawczy na wykupienie węgla 300 rb., sunę tę przywłaszczył i zbiegł.

— (o) **Kradzieże.** Z mieszkania Abrama Kina, przy ul. Zachodniej nr. 28, niewiadomi złodzieje skradli różne rzeczy, wartości 200 rb. Z magazynu jubilerskiego Perli Dajch, przy ul. Nowomiejskiej nr. 32, jacyś dwaj młodzi ludzie, którzy przyszli kupować zegarek, skradli dwa pierścienie z brylantami, wartości 250 rubli.

Z mieszkania Aleksandra Pilca, przy ul. Widzewskiej nr. 107, skradziono biżuterję, wartości 215 rb.

— (o) **Miła córka.** Zamieszkała przy ul. Złotej nr. 8, Paulina Podlesna zawiadomiła policję, że córka jej Wiktorja skradła z komody 95 rubli gotówką i zbiegła.

Rozesłano za nią listy gończe.

— (o) **Kradzież przedży.** Wczoraj, około godziny 2 po południu, właściciel składu przedży przy ul. Piotrkowskiej Nr. 60, Herman Pinkus, zauważył, jak jacyś dwaj młodzi ludzie pakuja na resorke dwie paczki jego przedży, wartości 400 rb. Natychmiast więc przy pomocy stróża obaj złodzieje byli przytrzymani i odprowadzeni do cyrkułu.

Są to Szulim Lajbcyger i Lejzor Bornsztyk.

Osadzono ich w więzieniu.

Zamiejszcowa.

— (x) **Z fabryk zgierskich.** Wczoraj, w fabryce tow. akc. fabryki maszyn Juliusza Hofmana przy zbiegu ulic Zegrzańskiej i Szczepińskiej, porzuciło pracę 45 odlewników, żądając podwyższenia płacy o 15 proc. W fabryce tej pracuje 800 robotników.

W fabryce tow. akc. „A. G. Borst” do dnia wczorajszego porzuciło pracę ogółem 183 robotków. Obecnie w fabryce tej są nieczynne oddziały: wykończalnia, pralnia, kamgarnia i szpularnia.

W fabryce tow. akc. zgierskiej manufaktury bawełnianej wywieszono wczoraj drugie ogłoszenie, którym administracja fabryki zawiadamia robotników, że jeżeli nie stawia się do roboty do dnia 21 b. m., to jest do nadchodzącego poniedziałku, to wszyscy zostaną uwolnieni.

Ogółem do dnia wczorajszego porzuciło pracę w 11 fabrykach zgierskich około 1900 robotników, z liczby tej powróciło do pracy w 3 fabrykach po uzyskaniu podwyższenia płacy zarobkowej—322 robotników obecnie strajkuje lub pozostaje bez pracy z powodu zamknięcia fabryk—zgórą 1500 robotników.

— (x) **Sklepy rzeźniczek w Zgierzu.** Właściciele sklepów rzeźniczek i wędliniarskich w Zgierzu, otrzymali polecenie miejscowych władz policyjnych, aby natychmiast doprowadzili swoje sklepy do należytego porządku.

W myśl tego polecenia ściany lokalów, w których mieszczą się sklepy, winny być do pewnej wysokości wyłożone kafłami i pomalowane farbą olejną, posadzki zaś winny być asfaltowe lub kamienne.

— (z) **O urzędziach.** Urzędy gminne w pow. łódzkim, otrzymały wczoraj rozporządzenie władz o dostarczeniu danych statystycznych o tegorocznym urodzaju oziminy, oddzielnie na polach włościańskich i oddzielnie na ziemiach dworskich.

— (x) **Nowy policmajster m. Pabjanic.** Dotychczasowy naczelnik straży ziemskiej, pow. noworadomskiego, kapitan Czernogolowin, mianowany został rozporządzeniem generał-gubernatora warszawskiego policmajstrem m. Pabjanic.

— (z) **Utonięcie.** Onegdaj, we wsi Tychów, gminy Czarnocin, w pow. łódzkim, 2 i półroczna Józefa Piachta, bawiąc się w gronie dzieci w pobliżu sadzawki, i zanim to spostrze-

żono i pośpieszono z pomocą, utonęła.

Rozrywki i zabawy.

— (:) **Rocznica otwarcia Wystawy Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi.** Dnia 17 lipca r. b. minął rok od otwarcia Wystawy Rzemieślniczo-Przemysłowej. Wystawa ta wzbudziła wielkie zainteresowanie nie tylko wśród sfer rzemieślniczych lecz i wśród szerszych mas naszego społeczeństwa, któremu dobro ogółu leży na sercu.

Dzięki poparciu ogółu wyniki Wystawy okazały się pod każdym względem dodatnie, a największy sukces odniosła inicjatorka i wykonawczyni Wystawy—Resursa Rzemieślnicza.

Obecnie, aby uczcić ten dzień bądź co bądź pamiątkowy w dziejach rozwoju Towarzystwa, resursa rzemieślnicza urządza jutro dn. 20 b. m. w parku Staszica zabawę z bardzo urozmaiconym programem.

Na całość programu między innymi złożą się: uroczystość umocowania tablicy i ogrodzenia (zaofiarowanego przez cech ślusarzy) wokół pamiątkowego dębu zasadzonego w roku zesłania podczas Wystawy.

Prócz tego posiadacz biletu ma prawo wzięcia udziału w losowaniu do wygrania premji, które są już wystawione w oknie „Louvre” przy ul. Piotrkowskiej.

Przygrywać będą dwie orkiestry: dęta i mandolinistów pod dyrekcją P. Sielskiego.

Ze względu na pamiątkowy dzień otwarcia Wystawy, która pozostawiła miłe wrażenie wśród łodzian, jako też ze względu na cel ich sympatyczny, jak budowa własnej siedziby, zarząd resursy rzemieślniczej ma nieplonną nadzieję, że nie tylko ogół członków i rzemieślników pośpieszy wraz z rodzinami, ale wogóle społeczeństwo łódzkie podaży tłumnie na zabawę do ogrodu Staszica, aby tym razem dać wyraz sympatji tej młodej a tak czynnej instytucji.

— (:) **Z teatru „Casino”.**

Dzisiejszy program składa się z 6 nadzwyczaj ciekawych obrazów, demonstrowanie których trwa przeszło dwie godziny. Nadzwyczaj wyróżnia się z nich aktualny dramat w 4 wielkich aktach p. t. „Tajemnica stanu”. Dramat ten odegrany jest na temat wielkiej afery szpiegowskiej z nadzwyczaj zaciekawiającą treścią. Widzimy tu cały szereg obrazów organizacji szpiegowskiej, nie brak tam wstrząsających momentów, nadzwyczaj efektownych. Dramat ten został wykonany przez znaną wszechświatową firmę „Pasquali”. Ostatnio były demonstrowane w Casinie fabryki tej wielkiej dramaty, jak „Czarny przeciw białemu”, oraz „Dwaj grenadjerzy”, które dobrze znane są bywalcom teatru.

Interesująca jest komedia z ulubieńcem łódzkiej publiczności Presem na czele p. t. „Pochlebne podobieństwo do ministra”.

Nadzwyczaj ciekawy tygodnik Pathe z największymi wiadomościami całego świata, oraz ciekawe zdjęcie z natury „Małżeństwo Olirs”, z serji cyrkowej, dopełniają obecny pierwszorzędnny bezkonkurencyjny program.

— (:) **Z parku „Wenecja”.**

Jutrzejsza zabawa w parku „Wenecja” przy szosie Pabjanickiej zapowiada się nadzwyczajnie dobrze. Ruchliwy zarząd ogrodu przygotował jak zwykle ciekawy bardzo program, który zapewne ściąganie liczną publiczność.

— (z) **Zabawa „Biegu” zgierskiego.** Jutro, o godzinie 2 po południu, Towarzystwo rozwoju fizycznego „Bieg” w Zgierzu, urządzi w lesie zgierskim, po lewej stronie linii tramwajowej, pierwszą w tym sezonie zabawę dla członków swoich i wprowadzonych gości.

Program zabawy, między innymi, obejmuje: ćwiczenia gimnastyczne, tańce i najrozmaitsze, a miłe niespodzianki.

Spodziewany jest liczny udział w zabawie członków łódzkich stowarzyszeń pokrewnych.

Ze sceny i estrady.

Repertuar teatru Polskiego w Warszawie.

W sobotę i w niedzielę — „Anatol”.

Kronika sądowa.

Sprawa Bispinga.

Jak wiadomo, w swoim czasie poddane zostało oględzinom ubranie, jakie miał na sobie ord. Bisping w dniu śmierci ks. Druckiego-Lubckiego.

Pierwotne oględziny ustaliły istnienie plam niewiadomego pochodzenia, wobec czego postanowiono ubranie ordynata, a właściwie plamy te poddać analizie.

Dowiadujemy się obecnie o wyniku tej analizy; ustalono, że plamy na ubraniu Bispinga nie pochodziły od krwi.

— Członek sądu okręgowego p. Bezmienow zbiera informacje w sprawie stróża, który pilnował ulicy Szpitalnej podczas zabójstwa popełnionego na osobie ks. Druckiego-Lubckiego.

Jle kosztuje Adrijanopol?

Aż do rozpoczęcia pierwszych rokowań pokojowych w Londynie, likwidacja Turcji europejskiej posuwała się na drodze łatwej. Wielkie mocarstwa pogodziły się z myślą upadku Turcji europejskiej i przekreśliły pod wpływem zwycięstw oręża państw związkowych — dawne, od kongresu berlińskiego obowiązujące formuły, o świętem przez całe lata status quo. Musiały się zgodzić na fakt dokonany. Zaledwie dwa miesiące trwała likwidacja Turcji na polu bitew i już w grudniu ubiegłego roku — gotowe były do zawarcia pokoju zarówno państwa bałkańskie, jak i Turoja.

W początkach stycznia bieżącego roku mógłby być pokój podpisany, zaraz po grudniowych, pierwszych rokowaniach pokojowych w Londynie, gdyby nie żądanie Bulgarji co do Adrijanopola.

Bulgarji oświadczyli, iż Adrijanopol posiadać muszą, i że bez Adrijanopola pokoju nie zawarli. Już w czasie pierwszych rokowań pokojowych — ujawniła się dziwna właściwość charakteru dyplomatów bulgarskich, streszczająca się w dziwnie żądzy posiadania. Oczywiście żądania Bulgarji co do Adrijanopola — były ze wszechmiar usprawiedliwione. Dlatego też sprzymierzeńcy bałkańscy, którzy w zdobyciu Adrijanopola — nie mieli żadnego bezpośredniego interesu — ponieśli ofiarę dla Bulgarji i przez kilka miesięcy trzymali swoje armie w ryzostanku bojowym, a nawet, jak serbowie [posłali bulgarom swoje wojska pod Adrijanopol, ku pomocy. Już ta sama zgoda sojuszników bałkańskich na ponoszenie kosztów kilkumiesięcznego utrzymania armji na stopie wojennej — daje Serbji niejako podstawę do żądania zmiany traktatu sojusznicznego na swoją korzyść.

Nie koniec na tem. Fakt, że Bulgarja otrzymała Adrijanopol — wzburzył Rumunję, która zażądała od Bulgarji znacznych ustępstw terytorjalnych, a teraz nawet widząc Bulgarję w położeniu beznadziejnym — wkroczyła na terytorjum bulgarskie i obsadza żądane przez siebie ziemie. Serbja, Grecja i Czarnogóra poczęły żądać od Bulgarji dla siebie znacznych ustępstw terytorjalnych w Macedonii, a gdy Bulgarja okazała się nieustępliwa, rozpoczęto — dotąd nie wiadomo kto pierwszy tą wojnę rozpoczął — wojnę bratobójczą, która dla Bulgarji skończyła się strasznym pogromem. Przez swoją żądzę posiadania straciła Bulgarja przyjaciół na Bałkanie, a zyskała wrogów, straciła sympatje Europy, która nadała Bulgarom miano prusaków Bałkanu, straciła swoje dominujące stanowisko na Bałkanie, poniosła olbrzymie straty w ludziach i pieniądzech, przegra-

Ja wspaniałą partję polityczną, wydział z zawieruchy bałkańskiej wzmocniona tylko bardzo mało terytorjalnie, ale ze stratami moralnymi, tak wielkimi, że zdobycze terytorjalne nie mogą z niemi iść w paragon. A to wszystko jest winą owej dziwnej żądzy posiadania, jaką objawili dyplomaci bałkańscy, a to wszystko zaczęło się od zdobycia Adrjanopola. Dzisiaj Turcja maszeruje na Adrjanopol. Trudno oczywiście przypuścić, aby Turcja przy obecnym stanie swoich wojsk, bez armat i artylerji mogła kusić się o obleżenie i zdobycie Adrjanopola. Ale — zdaje się po raz pierwszy w nowszej historii — zajdzie fakt, że Turcja z powrotem odzyska bodaj część tego, co jej raz wydarto.

Kiedyś, gdy czasy będą dalsze, a źródła archiwów państwowych dostępne dla badaczy dziejów — może uda się komuś obliczyć kosztą zdobycia Adrjanopola przez bułgarów, ale będą to tylko koszty materialne. Któż zaś policzy koszty moralne, a raczej straty moralne, jakie poniosła przedewszystkiem Bułgarja? Te koszty pozostaną zdaje się na wieki — zagadką dziejów, tajemnicą, otuloną w nieprzebytą opońę mgły historycznej.

Telegramy.

Powódź.

KRAKÓW, 18 (7)—(P.) Zalane są wsie: Lućmierz, Klikuszowa, Beżawka, Ponice i in.

Dzisiaj woda opada. Komunikacja do Zakopanego będzie przywrócona d. 19 b. m.

KRAKÓW, 18 (7)—(P.) Z Myślenic donoszą, że wczoraj wylały Raba i Skawa ze wszystkimi dopływami: Wszystkie wsie okoliczne zalane. Wysokość wody przewyższa 5 metrów. Wszystkie komunikacje przerwane, plony zniszczone.

KRAKÓW, 18 lipca. (P.) — Jutro, (w sobotę) przywrócona będzie komunikacja kolejowa z Zakopanem, z wyjątkiem pociągów nocnych. Podróżni przesiadać się będą w miejscu podmycia planty. Dojazd do Krynicy przywrócony.

LWÓW, 18 lipca. (p.) Całe Podhale zalane.—Kłeska obrzymia.

Lasy płoną.

ARCHANGIELSK, 18 lipca (p.).—Pożary lasów przybrały większe rozmiary. Na stacji Emca w gaszeniu pożaru bierze udział wojsko. Jeden z żołnierzy zabity upadającym spalonym drzewem. Gubernator archangielski udał się na miejsce pożaru.

Strajk w warsztatach.

MIKOŁAJEW, 18 lipca. (p.) — W Towarzystwie akcyjnym warsztatów okrętowych zastrajkowali wszyscy robotnicy w ilości 10 tysięcy.

Bezrobocie w zakładach okrętowych.

HAMBURG, 18 lipca. (wł.) Strajk w tutejszych warsztatach okrętowych jest już zupełny. Strajk ten grozi lokautem w pokrewnych mu gałęziach przemysłu, zwłaszcza w zakładach metalurgicznych.

Proces o przekupstwo.

BERLIN, 18 lipca. (wł.) Dnia 21 lipca rozpocznie się proces o przekupstwo oficerów przez firmę Krupa. Na ławie oskarżonych zasiądzie 7 oficerów oskarżonych o łapownictwo i zdradę tajemnic wojskowych. Sąd zaprzecza, jakoby starał się przeprowadzić obrady potajemne.

Koronacja w Bawarii.

MONACHJUM, 19 lipca (wł.).—W kołach politycznych kraja wiadomość, że rząd uzyskał zgodę centrowców na ukoronowanie bawarskiego regenta w miejsce chorego od 25 lat króla; dotychczas partja centrowa sprzeciwiała się temu.

Znamienny wynalazek.

PARYŻ, 18 lipca. (wł.) Znany wynalazca inżynier Bleriau wynalazł nowy przyrząd dla aeroplanów, który umożliwi bezpieczne wylądowanie i wznoszenie się w górę samolotów. Szczególniejsze znaczenie wynalazek ma dla hydroaeroplanów.

Rewolucja w Chinach.

LONDYN, 18 lipca (wł.).—„Daily Telegraph” donosi z Pekinu, że sytuacja w Chinach zaostrza się coraz więcej. Wzdłuż linii kolejowej Chan-

kou odbywają się transporty wojsk, tak że obecnie skoncentrowana w Chankou i Kinkija, północna armja liczy 70 tysięcy żołnierzy wobec 20 tysięcy wojska Jan-Tse. W prowincji Kwantung szerzy się rewolucja, jak również na 2 terenie w Pukau położenie jest groźne.

PEKIN, 19 lipca. (wł.) — Od dwóch dni walki toczą się już w całej pełni. Powstańcy zmobilizowali wielką armję, gdy armja Juanszikaja liczy zaledwie 20,000 żołdaków, po europejsku, uzbrojonych żołnierzy. W ostatnich czasach Juanszikaj postępowanie zmienił i zaczyna pertraktować z powstańcami.

Powołanie rezerwistów.

WIEN, (wł.), 18 lipca. Oficerowie rezerwowi armji austriackiej, stale mieszkający za granicą, otrzymali wezwania telegraficzne, aby bezwzględnie stawili się w swoich pułkach.

Wybuch w fabryce.

NOWY JORK, 19 lipca. (wł.) — Wskutek eksplozji w jednej z fabryk guzików wyniknął pożar, podczas którego rozgrywały się straszne sceny.

Kilkaset robotników i robotnic znalazło się w płomieniach. Zginęło 12 robotnic i 3 robotników.

Bratobójcza wojna

Z pola walki.

BIAŁOGROD, (p.), 18 lipca. Biuro prasowe donosi: „Stan rzeczy na teatrze wojny jest następujący: Bułgarzy skierowali 2 armje na linię Kniżewac — Zajczar — Pirot Nisz, celem wtargnięcia w granice Serbji.

Pierwsza armja składa się z 50 bataljonów i 120 dział pod komendą generała Kutinczewa, druga zaś — z 56 bataljonów i 120 dział pod komendą generała Pietrowa.

Z początku plan bułgarów wykonywany był pomyślnie, gdyż wszystkie siły serbskie zaangażowane były w walce na Bregalnicy.

Lecz po krótkotrwałem powodzeniu bułgarzy ponieśli ogólną porażkę i zostali wyparci z terytorjum serbskiego.

Podczas pospiesznego cofania się, bułgarzy zburzyli most kolejowy na rzece Sukowo.

Bułgarzy starali się obwarować pod Orliarawa, lecz ogień działowy wojsk serbskich zmusił ich do cofnięcia się dalej.

Serbowie wzięli do niewoli wielu bułgarów ubranych w serbski uniform wojskowy.

Następnie armja serbska wtargnęła w gruncie Bułgarji w przybliżeniu 20 kilometrów, rozbiła bułgarów pod Bozilegradem i przez wąwóz górski posunęła się w stronę Kuestendilu.

Obecnie armja serbska okopała się tutaj. Zajmuje ona całą przestrzeń systemu wodnego Dragowieticy.

Wojska bułgarskie cofnęły się od Egri Polanki.

Wojska serbskie pomyślnie kroczą ku ujściu Bregalnicy w kierunku Carawa Siela.

Zajęz one Trykamień.

Wogólności stan armji bułgarskiej jest taki: Naciskana od południa wzdłuż Bregalnicy oraz z zachodu armja bułgarska koncentruje się i umacnia na wąskiej przestrzeni pomiędzy Buestendilem i Dubnica.

WIEN, (wł.), 18 lipca. Bułgarja ściąga pod broń rezerwy do 60 roku.

LONDYN, (wł.), 18 lipca. Koła wojskowe donoszą, że armja rumuńska stanie dzisiaj pod murami Sofji.

ATENY, (wł.), 18 lipca. Dziś powrócił Venizelos ze spotkania z Pasiczem. Wynik konferencji niewiadomy.

WIEN, (wł.), 18 lipca. Z urzędu spraw zagranicznych nadeszła wiadomość, że z powodu uchwał w Ischlu Austria postanowiła podjąć kroki czynne w sprawie bałkańskiej. Jako główny punkt Austrija żąda autonomji dla Macedonji i w ten sposób zmierza do interwencji na własną rękę.

WIEN, 18 lipca. (wł.) „Arbeiter-Ztg.” donosi, że partja wojen-

na wyteża wszystkie siły aby pchnąć Austrię do energicznych kroków w sprawie bałkańskiej; stara się ona wytłomaczyć Berchtoldowi, że stanowisko jego stało niemożliwie do utrzymania i może je tylko uratować przez energiczne wystąpienie, w którym partja wojenna popierać go będzie.

Jednym z inicjatorów tego planu jest szef sztabu generalnego Hetzen-dorf, — który żąda obsadzenia przez Austrię Sandzaku Bazarskiego, w przeciwnym zaś razie grozi mu dymisja.

BIAŁOGROD, 19 lipca (wł.).—Prezes ministrów serbskich Pasicz zwołał wczoraj wieczorowe posiedzenie rady ministrów, na którym złożył sprawozdanie ze spotkania swego z Venizelosem. Oświadczył on pomiędzy innymi, że Serbja i Grecja zgodziły się na to, aby za pośrednictwem Rosji rozpocząć rokowania pokojowe z Bułgarją, lecz o zawieszeniu broni nie może być narazie mowy i Serbja w czasie rokowań nie zaprzestanie działań wojennych. Co do szczegółów rozgraniczenia terytorjów spornych Pasicz nie dał żadnych informacji, zaznaczył jednakże, że Strumnica i Gwegli, zdobyte przez greków dostaną się Serbji.

Bitwa Bułgarów z Rumunami.

BERLIN, 18 (7)—Donoszą z Sofji. Bułgarzy starli się z rumunami pod Ferdynandowem. Walka wre.

BUKARESZT, 19 lipca. (wł.) Kawalerja rumuńska maszeruje w dalszym ciągu w głąb Bułgarji. Według ostatnich wiadomości, znajduje się ona już w odległości 5 godzin od Sofji. Armja rumuńska, która pod Sylistrją przeszła Dunaj posuwa się również w głąb kraju, aby od południa otoczyć Sofję.

Interwencja mocarstw.

KONSTANTYNOPOL, 18 lipca (wł.). — Dzisiaj ambasador rosyjski wręczył ministrowi spraw zagranicznych notę swego rządu, zabraniającą dalszego marszu wojsk tureckich.

Nota nie wywrze, jak zapewniają, wpływu, gdyż młodoturcy pchają armję, wbrew woli rządu, do Adrjanopola.

BERLIN, 18 lipca. (wł.) „Local Anz.” donosi z kół rządowych petersburskich, że pomiędzy mocarstwami toczy się ożywiona wymiana depeesz w sprawie wspólnej akcji interwencyjnej na Bałkanach. Gazeta zaznacza, że wynik wymiany tych depeesz wiadomy będzie dopiero za 5 dni.

ATENY, 18 lipca. (wł.) Według życzeń państw zwycięskich na Bałkanach cała Macedonia ma przypaść w udziale państwu zwycięskiemu, mianowicie od góry Matricz położonej o 10 kilometrów od Dedeagas, wzdłuż wybrzeża Egejskiego w stronę Gmultina, Bezmaleniki i Ilewro-Kopjon aż do łańcucha gór Rodope. Zależać będzie od zgody Bułgarji, czy wojna trwać będzie w dalszym ciągu lub nie.

KONSTANTYNOPOL, 18 lipca. (wł.) — Dziś oczekiwane jest veto mocarstw w sprawie tureckiej akcji wojennej i nieuszanowaniu uchwał londyńskich. Jeżeli Turcja nie będzie respektować veto mocarstw, wówczas flota francuska i włoska stosownie do życzenia Anglii dokonają demonstracji na wodach tureckich.

WIEN, 19 lipca. (wł.) — W tutejszych kołach dyplomatycznych utrzymują, że na skutek obecnej poważnej sytuacji przyszło pomiędzy obiema grupami wielkich mocarstw do pewnego zbliżenia. Uznano, że tylko zgodna akcja zdolna jest zapobiedz większym jeszcze katastrofom na Bałkanie. Austria zbliża się za pośrednictwem Niemiec do Rosji; wymiana myśli pomiędzy Austrią i Rosją jest bardzo ożywiona. Zbliża się polepszenie sytuacji.

Aby zatwardzenie obroncze zwalczyć, należy koniecznie stosować odpowiedni środek w przeciągu dłuższego czasu. Według wielostronnych doświadczeń naukowych najodpowiedniejszą ku temu jest w pierwszym rzędzie Woda Gorkza Franciszka Józefa, wystryskająca ze źródeł od dawna źródeł Franciszka Józefa, w Ofen (Budapeszt). Nawet bezustanne stosowanie tej doskonałej wody mineralnej nie przynosi najmniejszej szkody narządowi trawienia, natomiast zawsze szybko następuje pomyślne działanie czyszczące. Naturalna Woda Gorkza Franciszka Józefa, stosowana od szeregu lat w japońskich klinikach uniwersyteckich, winna być uznana za idealny środek czyszczący i w zupełności zasługuje na tę dobrą opinię, którą się cieszy w całym świecie.

Każda apteka, większe sklepy apteczne, oraz sklepy wód mineralnych posiadają zapasy wody Gorkzkiej Franciszka Józefa, to też pierwszorzędnym ten środek jest łatwy do nabycia i przystępny pod względem ceny.

r1148-1

Odpowiedzi Redakcji.

P. Wiktorowi Czajewskiemu. Ponieważ bronisz, którą pan walczy, my walczyć nie chcemy, gdyż ubliżałoby to naszej godności, przeto za obelżywą odpowiedź Pańską w onegdajszym numerze „Rozwoju”, pociągamy pana pod sąd honorowy.

Dentysta

E. Koprowski

przeprowadził się na ul. Piórkowską 35, (dawnej W. Szycer).

Przyjmuje z wszelkimi chorobami zębów 1 jamy ustnej codziennie od 9-ej do 1-ej i od 3-ej do 7-ej po poł. Złote korony i mosty (zęby bez podniebienia) zęby sztuczne.

Usunięcie zębów absolutnie bez bólu za pomocą najnowszych znieczulających środków. Reparacja sztucznych zębów na poczekaniu. 2500—

Lekarz-dentysta

B. Czudnowska

Cegielniana 26. 1111-12

Akuszerka i choroby kobiece

Piórkowska 120 tel. 31-82

Dr. med. S. Aronson

były asystent klinik berlińskich. Przyjmuje: do 10 i pół rano i od 5-7 po poł w niedziele od 11-1. r3301-

Dr. Sołowiejczyk

Specjalista chorób dzieci i wewnątrz or-dynator Szpitala Czerw. Krzyża w miesiącach lipca i sierpnia przyjmuje tylko do 6-ej wieczór, w niedziele zaś do 12 i pół w południe. Andrzejka 4. Telef. 13-47. 2692-c

Pensjonat „Savoy“

w Krakowie, ul. Krupnicza 22 I-p. urządzony z komfortem i oświetl. elektr. Łazienki. Telefon. Kuchnia wy-borowa. Ceny przystępne.

Zdolna buchalterka

z gimnazjalnem wykształceniem, pisaniem na maszynie i dwuletnią praktyką, posiada posady w banku, biurze lub kantorze fabrycznym. Łaskawe oferty sub: „K” uprasza się skła-dać w administracji nin. pisma. 1141-3

Literat

udziela lekcji historii, literatury polskiej, historii polskiej i powszechnej — w domach prywatnych.

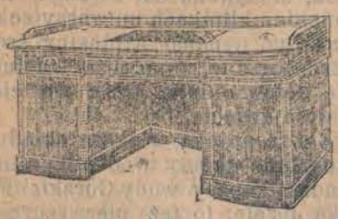
Oferty w redakcji Nowego Kurjera Łódzkiego sub. „Literat“

Park Wenecja (W-go Adamka) Park Wenecja

szosa Pabjanicka 5 minut drogi pieszo od Górnego rynku. **WSPANIAŁA ZABAWA** Ostatni cud świata.

Przetopienie starej baby na młodzieńca. SKOK z WIEŻY w OGNIU. Na scenie na ogólne żądanie publiczności, powtórzenie tańców żydowskich. Humorysta. DUET POWIETRZNY. Bazzini Iluzyjne manipulacje-tańce międzynarodowe. Scena komiczna. Występ na prowincji, komedia DOŻYŃKI operetka ludowa. Teatr dla dzieci „Pan pułkownik”. Tańce koncert z orkiestrą W-go Leonhardta, ogrodowej i teatralnej. Różnobarwny fajerwerk. Restauracja i gorąca kuchnia. Łódki, strzelnica, początek zabawy od 2-jej po południu. Wejście 20 kop. dzieci i uczniowie 10 do 6 lat bezpłatnie, uwaga: nawet w razie deszczu ogród otwarty. 2771-1-1

Uznanie i ponowne zamówienia dowodzą, że dostawy nasze zyskały zupełne zadowolenie Szan. naszej klienteli.

Spejalność!
pokoje sypialne, siołowe i gabinety.
Oddzielne modne modele.

O przekonanie się prosimy.
S. Salomonowicz i S-ka.
Fabryka mebli.
Łódź Wschodnia 72.

Akuszerka-masażystka
LYDIA SCHINDLER
odznaczona złotym medalem w Warszawie, poleca się Sz. Paniom w słabości, zapewnia troskliwą opiekę i udziela porad. Adres: Piotrkowska 131 m. 5. 1104-48-1

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgowania Chorych „Bykur Cholim” niniejszem zawiadamia, że w niedzielę d. 20 lipca r. b. jako w rocznicę śmierci

b. p. Ernestyny Ginsberg
odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze przy Nowym Ryńku № 10, o godz. 12-jej w południe na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. 2762-1

1 pokój,
z oddzielnym wejściem, od zaraz do wynajęcia. Dowiedzieć się można u Goldkinda, Benedykta 32. 1151-1

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych
D-R S. KANTOR,
Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej
Telefon 19-41.
Gabinet Roentgenowski (Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Röntgena), Światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i Laboratorium lekarsko-kosmetyczne. Badanie krwi na Syfilis i leczenie Salvarsanem (Ehrlich-Hata 606.) Gabinet elektrotapeutyczny (Masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prof. Zabłudowskiego — niemoc płciowa). Godziny przyjęcia: 8-2 rano i 5-9 pp. Dla pań osobna poczekalnia. r2521-0-1

Wyrzegać się mleka fałszowanego!
Kto chce mieć ściśle kontrolę nad nabywanym mlekiem, niechaj zaopatry się w przyrząd „Mlekobadacz” który przy zanurzeniu w mleku natychmiast wykazuje, czy jest ono czyste czy fałszowane.
Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych, magazynach optycznych i sklepach z naczyniami kuchennymi. Zadać mlekobadacza „z główką sarny”. Przedstaw. oraz hurt. skład na gub. piotrkowską: Henryk GOLDE, Łódź, Konstantynowska 75, tel. 17-76.

Nauczyciel,
udziela lekcji niemieckiego języka i przysposabia uczni do szkół średnich. Szkolna № 5 m. 32, od 3 do 7. 1

Doktor **W. DUTKIEWICZ**
Choroby skórne i weneryczne. Przeprowadził się, mieszka obecnie Nawrot Nr. 1. 9-12 r. i 5-8 pp. Panie od 4-5 pp.

Dentysta **S. Rakiszski**
mieszka obecnie: ul. Zielona 6, om W-nego Auerbacha, Telef. 16-87. 1123-50

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta położona
Pańska Willa
z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuchnię, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, duże strychowce piwniczne pomieszczenia i t. p. jest natychmiast do sprzedania w cenie wartości. Blisze wiadomości udziela ARCHITEKT HEINR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy)

Lecznica
Dra A. Steinberga
Benedykta № 3 telefon 22-62
Oddziały: Ortopedyczny, Roentgenologiczny, Światłolecznicy i elektryczny.
Skrzywienia kręgosłupa, choroby kości, mięśni, chorób nerkowe etc.) Godziny przyjęć 10-12 i od 4-7.

Dr. medycyny
LEYBERG
Weneryczne, płciowe i skóry od 10-1, 6-8. Niedziele i święta od 8-1.
Dla Pań—5, poczekalnia oddzielna.
Krótka 5, tel. 26-50

PRZECIWI PIĘGOM
Krem ks. Kneippa Aptekarza J. Hartmana
radikalnie usuwa piegł, opalizinę, wszelkie plamy, przyszcze, wagi czerwoność skóry, a także wygładza zmarszczki. Zadać w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach. Wyrzegać się fałszykatów, prawdziwy tylko w słoikach z wypalonym napisem.
KREM KNEIPPA
Aptekarza J. Hartmana № 1359. Hurtowa sprzedaż apteka w Łodzi Młynarska 15. 1145-24

Dr. med.
Samuel Liniecki
Lekarz chorób wewnętrznych i nerwowych (serca, płuc i przemiany materji)
Zawadzka 16, wejście z Wólczańskiej 2.
Godziny przyjęć od 3-ciej do 5-9

Lekarz-dentysta
A. Cenzar
mieszka obecnie ul. Piotrkowska 82. Telef. 27-37. 1122-156

Lecznica i wzorowa kuźnia dla koni
pod kierunkiem lekarzy-specjalistów tutejszego garnizonu i lekarza wet. **S. Wolmana**
LESZNO 34.
Otwarta od 10-jej do 1-jej i od 4-jej do 6-jej po poł. 1792-0

Dr. KLOZENBERG
Choroby nerwowe
Piotrkowska 10, telef. 21-27.
Przyjmuje do 11 rano i od 5-7 pp

Doktor med.
Bolesław Kon
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 56. nr. telefonu 32-62.
Przyjmuje do 11 rano i 4-7 po p

Lecznica Widzewska lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych.
Główna 51, róg Widzewskiej. Telef. 30-83.
Dr. Różaner choroby uszu, nosa i gardła, od 10^h, do 12^h, zrana.
Choroby dzieci i wewnętrzne Dr. Kerschner od 11^h pół do 1^h i pół rano
Choroby wewnętrzne i dzieci Dr. Fried od 6 do 7 i pół pp.
Chirurgia Dr. Foksański od 10 i pół-12 w poł.
Choroby kobiece i akuszerja Dr. Fryde od 12-1
Choroby weneryczne i skórne Dr. Langbard od 2 do 3 pp. i w środy i soboty od 8 i pół wiecz
Choroby oczu Dr. Goldstein-Poljak od 5 do 6 pp.
Analizy krwi, wydzielin i moczu. — Szczepienie ospy. — Badanie mamek.
Porada 50 kop.

Dr. med. Karol Rieder
choroby dzieci.
Przyjmuje od 4 do 6 po południu
Nawrot 7. Tel. 32-42.

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciową.
Dr. Lewkowicz
Przy syfilisie stosowanie prep. „606” i „914”. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Konstantynowska 12 obok teatru Selina.
od 9-11 i od 6-8 dla pań od 5-6 i niedziele od 9 do 3. 2701-0

Dr. Stanisław Lewinson. przeprowadził się na ulicę Piotrkowską № 87.
Choroby wewnętrzne, płuc i serca
Przyjmuje od 8-9 rano i od 5-7 pp.
Telefonu Nr. 8-10.

Dr. S. Sznitkind przeprowadził się na ulicę Średnią № 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano od 4^h, do 9 wiecz. Damy od 4^h, -5^h.

Dr. Bogusławski
b. ordynator szpitala S-go Du cha w Warszawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece przyjmuje od 4 do 6 po południu
Przejazd № 30

Dr. L. Prybulski
POŁUDNIOWA № 2.
Telefon 13-59
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syfilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata 606” i „914” wśródylinie.
Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Przyjmuje: chorych od 8-1 rano i od 4-9 po poł., panie od 5-6 po poł.
Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. G. Weisberg
okulista
przeprowadził się na ul. Zieloną № 3. 2762-6

Zarząd kąpieli Centralnych w ŁODZI, Zachodnia 38

Niniejszym ma zaszczyt podać do wiadomości Szanownej klienteli, iż uwzględniając Jej życzenie dla otrzymania czystej i bezbarwnej wody, zaopatrzył swój zakład

w filtr najnowszej konstrukcji

dzięki czemu woda staje się czystą jak kryształ, traci swoją twardość i jest w użyciu nader przyjemną i higieniczną. Mając na względzie nie tylko osobisty zysk, lecz wygodę i zadowolenie Szanownej Klienteli, mamy nadzieję, że zakład nasz i nadal cieszyć się będzie dotychczasowym Jej uznaniem.

Z poważaniem
Zarząd.

1124-8

BIAŁYM „RIVALIN” EM

LAKIEROWANE OKNA I DRZWI, WYGLĄDAJĄ JAK PORCELANA.

1061-0

Wył. Składi S. T E E M A N N. ZAWADZKA 10 A.

Przedsiębiorstwo Budowlane

BARTSCH i KAJKOWSKI

Biuro przy ul. Łuży nr. 37. Plac własny przy ul. Łuży 36.
Telefon 32-12.

Wykonywanie robót budowlanych według przedstawionych i własnych planów. Antrepyza, przebudowy i odnowienia. Nadzór przy budowach sposobem gospodarczym.

Kosztorysy.

Obliczenia statyczne.

Chorzym

Chorzym leczącym się Spermina-Poehl'a, starają się oszukać za pomocą sumnych reklam o płynach s gruczołów nasłennych, przyosm w reklamach tych nie kładą się zupełnie, przetręcają fakty i powołują się na imiona i prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie widzieli nawet tych preparatów.

Poczytajmy sobie za obowiązek ostrzedz chorzym przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nie wspólnego ze Spermina-Poehl'a, zawierają one szkodliwy dla zdrowia składniki.

Przy nerwności, niemocy płciowej, uwiędnię starczym, historii, nerwobólach, maokrwistości, gruźlicy, przyzwoła, skutkach leczenia rżęd, chorobach serca, (otłuszczeniu, bicu serca, arytmji, mio-carditis) zwapnieniu tętnic, alkoholizmie, zaniku mlecza piersiowego, paralizach, osłabieniu wskutek przebytych chorób, przemęczeniu i t. d. zostały jedynie za pomocą Sperminy-Poehl'a osłabnięte te oświecające wyniki, które stwierdzone zostały za pomocą doświadczeń najznakomitszych uczonych i lekarzy świata całego. 370-18

Należy zwracać uwagę na nazwę **SPERMINA POEHL'A** i odma- wiać przyjeńca

wszelkich ekstraktów i płynów o różnych innych nazwach, o niezdatności których, wydana została oddzielna broszura, którą wysyłamy na żądanie gratis i franko, wraz z najnowszą literaturą o SPERMINIE SPERMINA POEHL'a znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR DR. POEHL'S-MIE
DOSTAWCY DWORU
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG

WYSTRZEGAĆ SIĘ NAŚLADOWICZWI
PROWIZORA
H.F. JURGENSA
BORO-TYMOLOWE-MYDŁO
PRZECIWKO POCENIU SIĘ
OPALENIENIU, PIEGOM, WĘGROM,
PRYSZCZOM I ŻÓŁTYM PLANOM.
KACHNĄCE MYDŁO TOALETOWE
NAJWIJZSZEGO GATUNKU
W SZKLE 50 KOP. W POKR. 30 KOP.

Złoty medal, Londyn, 1893 r.

Skład główny u G. F. Jürgensa w Moskwie.

PRZECIW RZĘZĄCZCE
Najnowszy środek
"Salo-Pichilin"
wynalazek aptekarza
B. Konheima w Petersburgu,
działa szybko i radykalnie,
przez lekarzy jest uważany
za środek racjonalny.
Działa również skutecznie
w przypadkach ostrych, jako też
i chronicznych i w
przebiegu krótkiego
czasu usuwa najpor-
szywsze wydzielinę.
Sposób użycia dołączony do
każdego pudełka. Prawdziwy
tylko w puszkach metalowych
po rb. 1.- i rb. 1 kop. 80.
DO NABYGIA W APTECE
w Maciejowskiej i Toplickiego
w Warszawie, Łoszyńska 13.
tel. 30-85.
Wysył. za zaliczka. Przesyłka
podług taryfy pocztowej.

E. FUKS Gabinet Dentystyczny

Łódź, Benedykta 2 (d.p. Rozenbiatta)

Były główny asystent nadwornego lekarza dentystry Engla w Berlinie Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą (Berlin, Londyn, N-Jork, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. Bezbolesne traktowanie zębów, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu. Złote porcelanowe plomby. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany.) Porcelanowe korony i mosty. Postawienie krzywych zębów i wysunięte szczęk przy pomocy specjalnych regulatorów. Umocnienie luźnych zębów promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycznymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie zfanianych szczęk i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.)

ODCISKI NISZCZY Z KORZENIEM
WOZOLIN 35%
REINHERZ
WYSTRZEG SIĘ NAŚLAD. SPRZIED. WSZĘDZIE
FABR. W PETERSBURGU CHERSONSKAJA 2.

Piegi, opaleniznę, plamy, przyszcze, wargy usuwa radykalnie i udelikatnia cerę
KREM.
Cena za stoik 50 kop. i 75 kop. Żądać tylko w składach aptecznych. Nawrot 54 i Kohnstantynowska 75.

Zatwierdzone przez Ministerjum HANDLU I PRZEMYSŁU.

KURSY Buchalteryjne I. MANTINBANDA

1118-0

w Łodzi, GEGIELNIANA № 47 (róg Wschodniej)
Nr. telefonu 24-28.

Zapisy na następne półrocze przyjmuje kancelarja do 14 Sierpnia r. b. we Wtorki, piądy i Czwartki od godz. 7-9 wiecz., a od 14 Sierpnia r. b., aż do rozpoczęcia lekcji codziennie o tej samej porze. Wykłady rozpoczynają się 1 Września r. b. o godz. 8 wiecz. Kończących dobrze kursy poleca się na posady. Zarządzający Kursami I. MANTINBAND.

Zatwierdzone przez Ministerjum Handlu i przemysła.

St. Pet. Kursy politechniczne

TECHNICUM (4-ty rok istnienia).

Towarzystwo profesorów i nauczycieli

Założone przez profesorów Instytutu technologicznego: G. F. Deppa, M. G. Ewangulowa i I. M. Chołmogorowa b. kuratora Byskiego Okręgu Naukowego; D. Mi Lewszyna i innych; technologa N. D. Porakowa. Wydziały: Mechaniczny, elektrotechniczny, budowlany i handlowo-ekonomiczny. Kursom przyznany został medal srebrny przez Cesarzkie Rosyjskie Towarzystwo technologiczne za dobór środków naukowych i urządzenie lokalu. Słuchacze mają możność pracowania w warsztatach Wyższych Zakładów Naukowych. Przyjmuje się osoby obojga płci. Prospekty wysyła się za 5 marek 2 kop. Tam również można otrzymać wiadomości o kursach elektromonterów. St. Pet. ul. Razjeżaja nr. 40.

Zatw. przez Min. Spraw Wewnętrznych Szkoła Akuszeryjna D-ra Reisa w Warszawie,

Foksal 13, tel. 35-92.

Zapis uczennic codz. Początek wykładów 1/14 lipca 1918 roku Patent szkolny daje prawo praktyki w Królestwie i Cesarstwie. Egzamin dla eksternistek odbędzie się w lipcu. Do zakładu położniczego przyjmuje się bezpłatnie osoby spodziewające się słałości. r1093-10

Jedynie w Pensjonacie Krakowskiej we Wiśniowej Górze

można wypocząć i wzmocnić swe siły oddzielne pokoje zupełnie umeblowane. Zdrows i obfita kuchnia. Wiła znajduje się w miłym sosnowym zagaju.

2732-3

Firma ogła. od 1883 r.

Konkurencja! nowomiejska Nr. 6.

Największy wybór męskiego damskiego i dzieciennego obuwia własnego wyrobu z najlepszych zagranicznych skór, najnowszych fasonów, po cenach najniższych.

Wielki wybór petersburskich sandałów po cenach fabr. Proszę się przekonać. A. I RZESZKOWSKI

ZAWIADOMIENIE!

Mam zaszczyt zawiadomić moją Szanowną Klientele, iż filja nowej chemicznej pralni, mieszcząca się przy Południowej № 1 z dniem 1/14 Lipca przeniesioną została na Północną pod № 14.

Z poważaniem
I. Staniszewski.

2751-2

Teatr Arkadia Piotrkowska № 22.

Korzystajcie z okazji! Korzystajcie z okazji!
Od Srody dnia 16 b. m. Tylko 5 dni wszechświatowa atrakcja występy

A. AMBROZIO

Król transformistów, który wykona pier- Bałkańską wojnę.
wszy raz w m. Łodzi słynną nowość
Nowe własne wspaniałe dekoracje z elektrycznymi efektami i własna orkiestra. Oprócz wymienionego imitacja wszystkich głosnych kompozytorów z udziałem własnej orkiestry.

W bioskopie: demonstrowany będzie wspaniały obraz **Ojciec** wzruszający dramat w 3-oh częściach w wyk.najwybitniejszych artystów sceny włoskiej. Wspaniała efekty! Wspaniała gra -2

CASINO

Dziś do Poniedziałku włącznie
Między innymi:

ODEON

Dziś od soboty włącznie
między innymi:

Wielki Dramat Detektywów.

TAJEMNICA STANU

Dramat z życia wojskowego w 4 częściach, w wykonaniu najlepszych art. włoskich.

Pochlebne podobieństwo z ministrem

Wspaniała komedia w wykonaniu ulubieńca Sz. Publiczności **Prensa.**

Program trwa przeszło 2 godziny.

Wielki bezkonkurencyjny program.

Program trwa przeszło 2 godziny.

TROJKA

Wspaniały dramat w 3-ch dużych aktach podług znanej pieśni rosyjskiej „Hajda Trojka“ w wykonaniu najlepszych artystów Cesarskich teatrów w Moskwie.

DOBRALI SIĘ

Wspaniała komedia w wykonaniu najlepszych artystów amerykańskich.

W KINEMATOGRAFIE obraz wyjątkowo komiczny.

WIELKA

ZABAWA

W PARKU STASZYCA

(po wystawowym)

ulica Dzielna. ulica Dzielna.

Urządza

Resursa Rzemieślnicza

w niedzielę d. 20 b. m., na budowę sali

KONCERTY:

- 1) Symfoniczny 2-eh orkiestr W. S. O. dętej i mandolinistów pod dyr. p. A. Sielskiego.
- 2) Chór Resursy Rzemieślniczej pod batutą, w zastępstwie dyr. A. Dworzaka, p. Powiadowskiego.

Sekcja artystyczna Resursy pod reżyserją pana Władysława Gutowskiego odegra obraz ludowy Anczyca

„BŁAZEK OPĘTANY”

ze śpiewami, akompaniament orkiestry własnej pod dyrekcją Jana Niteckiego.

Każdy posiadacz biletu wejściowego ma prawo do bezpłatnego losowania jednej z czterech premii, które obezrzeć można w oknie wystawowym „Luwrn“, Piotrkowska 68.

Wejście dla dorosłych 30 kop., dla uczącej się młodzieży i dzieci 15 kop.—daje prawo do bezpłatnego losowania premii.

NA MIEJSCU RESTAURACJA i CUKIERNIA.

Początek o godz. 3 po poł.

W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę.

Nowo-otworzona

Mleczarnia

Andrzeja Nr. 4

wydaje śniadania, obiady i kolacje, obiad z pięciu dań 40 kop.

Menu na Niedzielę:

Sztuka mięsa z sosem chrzanowym. Rosół z kłuskami francuskimi. Zupa pomidorowa z ryżem. Gęś z kapustą. Pieczeń cielęca. Rozbratel warszawski. Deser. Naleśniki z serem i kawa lub herbata.

UWAGA: Kuchnia prowadzona pod osobistym kierunkiem właściciela, znanego kuchmistrza b. pracownika pierwowzorczonych interesów.

Nieograniczone

zaufanie

mają wszyscy do

buljonu **MAGGI**^{ego}

w kostkach

z marką ochronną

„krzyż gwiazda“

gdyż ten jest

najlepszy!

1 kostka 3^{kop.}

Wszędzie do nabycia.

Inżynier R. Puciata

BUDOWNICZY

i technik ubezpieczeń.

Wykonuje wszelkie projekty plany, sporządza i szacunki budowlane i prowadzi dozór budowlany tak w Łodzi jako też w innych miejscowościach. Biuro w Łodzi—Konstantynowska 47 w Warszawie—Nowowiejska 9 1050—5—1

Ważna wiadomość!!!

Zawiadamiamy wszystkich, że nasz skład prawdziwej „Skóry angielskiej“ na męskie ubrania i gotowych spodni które można nosić 5 lat, przeniesiony na ul. Piotrkowską 145 m. 34.

Ogłoszenia drobne

XXXXXXXXXXXX

Aluminjowe naczynia z ustępstwem 30%, naczynia kuchenne, lódka żelazna, na raty. Fabryka Chodkowskiego, Lenka Mikołajewska 25. 2733—2

Bajecznie tanio sprzedajemy piękne alpagowe marynarki i peleryny męskie. Piotrkowska 145 m. 34.

Człowiek w średnim wieku żonaty bezdzietny poszukuje miejsca portiera fabrycznego, magazyniera inkasenta i t. p. miejsce może objąć zaraz, posiada chlubne świadectwo. Otwarty w administracji powyższego pisma pod „Zaraz“. 2744—3

Dwa sklepy do wynajęcia zaraz lub od 1 października. Dwie maszyny bebenkowe do sprzedania, ul. Kiełma 26 m. 6. Bałuty. 2772—3

Domek murowany o 8-miu mieszkaniach do sprzedania. Ruda, Pabjanicka szosa, naprzeciw Wolfówki 9. 2760—2

Dom do sprzedania ośm mieszkaniowy i plac, Koziny ul. ca. Promyka 9. Wiadomość: Wspólna Bałuty 23 Jan Rogowski. 2765—1

Fortepian prawie nowy Schrödera, pianino 170 rub., oraz nowe. Gramofony, płyty. Sprzedaż na raty. Chodkowski. Mikołajewska 25. 2734—2

Magieli do sprzedania, ul. Rybna 2769—1

Kuźnia i warsztat stelmachowski z wyrobioną klientelą, blisko Łodzi, do sprzedania z powodu wyjazdu; dojazd tramwajem. Wiadomość w kawiarni F. Lajera. Łąkowa 22. 1143—2

Odświeża meble stolarz meblowy u siebie na miejscu i w domach prywatnych, Miłsza 27. 2742—4

Prośby, sprawy karne, apelacje, kasacje, kontrakty, korespondencje różnego rodzaju do instytucji rządowych i prywatnych. Dawid Maków. Włodowska 36. 2627—1

Piwarnia do sprzedania, ul. Gubernatorska 3. 2712—3

Roczna dziewczynka jest do oddania w troskliwe i zaopieczony, bez różnicy wyznania. Oferty pod „K. N.“ przyjmuje administracja niniejszego pisma. 2773—2

Sprzedam rower tegoroczny, firmy Kukuły B. S. A. za bezcen. Skłodowska 36 sklep spożywczy. 2750—2

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania z powodu zmiany interesu. Ul. Długa 11 w Pabjanicach. 2755—3

Szała duża sklepowa do sprzedania. Piotrkowska 111, u stróża. 2740—3

Sprzedam warsztat stolarsko-słusarski za 10 rb. i szafę do rzeczy za 15 rb. ul. Ciemna 102. 2771—1

Sprzedam 2 magie tanio z powodu wyjazdu. Benedykta 32. 2763—1

Zaginęła suczka pokojowa, wabi się Rozetka, biała w 20te lata, uprasza się o odprawienie za wynagrodzeniem. Ulica Wilcza 22 mieszkania 81. Szendel. 2754—1

Zaginęła karta od paszportu, wydana na fabryki Brael Steigert, na imię Marty Pankonin. 2746—3

Zaginęła karta od paszportu, wydana na fabryki Poznańskiego, na imię Antoniego Michałaka. 2766—1

Zaginęła karta od paszportu, wydana na fabryki Poznańskiego, na imię Stanisława Walickiego. 2763—1

Zaginął paszport, wydany z magistratu łódzkiego, na imię Ludwika Sztarka. 2759—3

Zaginął paszport, wydany z magistratu m. Zgierza, na imię Kazimierza Wachowicza. 2737—6

Zaginął paszport, wydany z gminy Tkaczew, pow. łęczyckiego, gubernialskiej, na imię Bolesława Nowakowskiego. 2743—3

Zołąkowo-chorym, w różnych objawach ich dolegliwości (katar żołądka i kiszek, obrzęki, zawroty głowy, gazy, zgaga i t. p.) wskazać skuteczny środek domowy. Zapytania listowne z dołączeniem marki na odpowiedź, nadsyłać do Biura Ungra, Wierzbowa 8 w Warszawie sub „Zdrowie“.